

روزنامهٔ خاطرات ناصرالدین شاه قاجار

محرم ۱۲۷۹ - ربیع الاول ۱۲۸۳

به انضمام سفرنامه‌های کجور، فیروزکوه و سفر اول به شرق مازندران

www.ketab.ir

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
فروش
شابک
وضعیت فهرست نویسی
کتابنامه: صن. [۷۱۳ - ۷۱۴] همچنین به صورت زیرنویس.
پایداشت
پایداشت

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

شناسه افزوده

شناسه افزوده

رد پندتی کنگره

رد پندتی دیوبیسی

شماره کتابشناسی ملی | ۷۶۱۴۰۹۸

Nāṣir al-Dīn Shāh, Shah of Iran, 1831-1896-1896-1247-1313-ق. روزنامه خاطرات ناصرالدین شاه قاجار (معزز ۱۲۷۹- ۱۲۷۹) به اضافه سفرنامه های کجور، فیروزکوه و سفر اول به شرق مازندران / به کوشش مجید عبدالهیم. تهران: انتشارات دکتر محمود افشار با همکاری سخن، ۱۴۰۰، ۷۴۳ ص؛ مصور، نمونه. مجموعه انتشارات تاریخی و ادبی دکتر محمود افشار؛ ۲۷۹، گنجینه استاد و تاریخ ایران؛ ۷۹، ۹۷۸-۶۲۲-۶۴۴۱-۲۸-۵. ناصرالدین شاه قاجار، شاه ایران، ۱۲۴۷-۱۳۱۳-ق. -- خاطرات ناصرالدین شاه قاجار، شاه ایران، ۱۲۴۷-۱۳۱۳-ق. -- سفرها-- ایران ایران -- تاریخ -- قاجاریان، ۱۱۹۳-۱۳۴۴-ق. ۱۹۲۵- Iran -- History -- Qajars عبد امین، مجید، -، مصحح بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار DSR ۱۳۶۹ ۹۵۵/۰۷۲۵۰۹۲

روزنامهٔ خاطرات ناصرالدین شاه قاجار

محرم ۱۲۷۹ - ربیع الاول ۱۲۸۳

به انضمام سفرنامه‌های کجور، فیروزکوه و سفر اول به شرق مازندران

به کوشش تجدید عبادمین

کارو

لیتوگرافی

صد

طبع و مجری جلد

آزاده

چاپ من

حقیقت

صحافی

تیراژ ۲۲۰۰

تیراژ

نسخه ۱۴۰۰

چاپ اول

ناشر

انتشارات دکتر محمود افشار

خیابان ولی‌عصر، بالاتراز چهارراه پاک‌بوی، خیابان عارف‌نسب، کوی لادن، شماره ۴

تلفن: ۰۲۲۷۱۷۱۱۵ دورنما: ۰۲۲۷۱۷۱۱۴

با همکاری انتشارات سخن

خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان وحید نظری، پلاک ۴۸

تلفن: ۰۶۶۹۵۳۸۴-۵ دورنما: ۰۶۶۴۰۵-۶۲

تلفن تماس برای تحويل کتاب در تهران و شهرستان‌ها

۰۶۶۹۵۳۸۰-۵

فهرست مطالب

	مقدمة مصحح	بیستویک
	وقایع سنّة ۱۲۷۹ قمری	
۱	شهرستانک	
۴	دونا و شهرستانک	
۵	دونا	
۷	کجورو ڪنار دریا	
۹	بلده	
۱۱	دارالخلافه	
۱۳	کن	
۱۸	جاگرود	
۳۰	دوشان تپہ	
۳۱	دارالخلافه	
۳۳	دوشان تپہ و سلطنت آباد	
۴۵	جاگرود	
۴۵	مسیله	
۵۴	دارالخلافه	
۶۰	نیاوران	
	وقایع سنّة ۱۲۱۰ قمری	
۶۴	شهرستانک	
۶۵	دونا	
۶۸	کجور	
۷۰	نیاوران	
۷۵	گل هندوئک	
۷۷	دوشان تپہ	
۸۰	جاگرود	

- ۱۰۹ مسیله
 ۱۲۸ دارالخلافه
 ۱۳۰ دوشان‌تپه
 ۱۳۳ کن

وقایع سنّة ۱۲۱۱ قمری

- ۱۳۷ شهرستانک
 ۱۳۸ شکرآب
 ۱۴۱ شهرستانک
 ۱۵۱ دونا
 ۱۵۷ کناردریا
 ۱۶۴ دونا و سکلاردشت
 ۱۶۷ شهرستانک و دونا
 ۱۷۵ شهرستانک
 ۱۷۸ دوشان‌تپه
 ۱۸۹ جاجرود
 ۱۹۴ دوشان‌تپه
 ۲۰۲ دوشان‌تپه
 ۲۱۳ جاجرود
 ۲۲۷ دوشان‌تپه
 ۲۳۰ قصرقاجار
 ۲۳۳ دوشان‌تپه
 ۲۳۵ گل‌هندوئک

وقایع سنّة ۱۲۱۲ قمری

- ۲۴۱ فیروزکوه
 ۳۰۴ نیاوران
 ۳۱۱ شهرستانک
 ۳۲۴ سلطنت‌آباد
 ۳۲۷ قصرقاجار

- دوشان تپه ۳۳۰
دارالخلافه ۳۳۲
دوشان تپه ۳۳۴
دارالخلافه ۳۳۷
دوشان تپه ۳۳۹
جاجرود ۳۴۳
دارالخلافه ۳۶۵
کن ۳۷۱
دارالخلافه ۳۸۸
جاجرود ۳۹۳
دارالخلافه ۴۱۲
سفرنامه مازندران ۴۲۱
مازندران ۴۲۳
وقایع سنه ۱۲۱ قمری
مازندران ۵۰۷
مختلفه دارالخلافه ۵۴۱
متفرقه دارالخلافه ۵۵۵
فهرست های چندگانه ۵۵۷
نام اشخاص و القاب ۵۵۹
اسامی جغرافیایی ۵۹۹
مدن، اجتماعی و اداری و واژه های خاص ۶۲۱
طوابیف، ایلات، خاندان ها و مناهب ۶۶۱
گل ها، گیاهان و میوه های ۶۶۵
حیوانات و جانداران ۶۶۹
کتب و رسالات ۶۷۷
بخش تصاویر ۶۷۹
منابع و مأخذ ۷۱۱

به نام خدا

آنچه امروزه از آن با عنوان روزنامه‌های خاطرات ناصرالدین شاه قاجار یاد می‌شود، شامل مجموعه‌ای از آلبوم‌ها و دفاتر مکتوب است که اختصاص به وقایع روزانه ۳۴ سال از دوران سلطنت این پادشاه قاجاری دارد که در سه مرکز مهم و اصلی آرشیوی کشور (کتابخانه و سازمان اسناد ملی ایران، کتابخانه سلطنتی کاخ گلستان و مرکز اسناد خطی کاخ گلستان) بایگانی شده است. ترتیب استقرار این مجموعه‌ها در سه مرکز مورد اشاره به ترتیب زیر است:

۱. کتابخانه و سازمان اسناد ملی ایران: مجموعاً ۸ آلبوم، شامل وقایع از محرم ۱۲۷۹ تا ربیع الاول ۱۳۰۸ق. به استثنای وقایع شش ماهه نخست سال ۱۳۰۶ق.
۲. کتابخانه سلطنتی کاخ گلستان: کتابچه شامل وقایع شش ماهه نخست سال ۱۳۰۶ق.
۳. مرکز اسناد خطی کاخ گلستان: مجموعاً ۵ دفتر، شامل وقایع از ربیع الاول ۱۳۰۸ تا ذی قعده ۱۳۱۳ق.

نکته حائز اهمیت در مورد مجموعه مذکور این است که متأسفانه در طی سال‌های گذشته، برخی از مصححان محترم، بدون توجه به عواقب آن، به تصحیح ناقص بخش‌هایی از آلبوم‌های خاطرات اقدام کرده‌اند که این امر آسیب‌هایی را برای این مجموعه خاطرات در پی داشته است؛ به عنوان مثال ۲۳۰ صفحه از آلبومی ۷۵۷ صفحه‌ای جدا و تحت عنوان سفرنامه اول ناصرالدین شاه به فرنگ به چاپ رسیده است، حال آنکه ۵۲۷ صفحه دیگر این آلبوم کنار گذاشته شده و عملأً پژوهشی روی آن بخش صورت نگرفته است. این اتفاق درباره آلبوم‌های دیگر نیز تکرار شده و تقریباً تمامی آلبوم‌های خاطرات ناصرالدین شاه محفوظ در سازمان اسناد ملی ایران، به همین سرنوشت دچار گردیده و به اصطلاح زخمی شده است؛ در نتیجه کمتر مصححی به ادامه کار بر روی این آلبوم‌ها تمایل داشته است.

خوشبختانه با سیاستی که جناب آقای دکتر محمد افшиونوفایی، مدیرعامل بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار در پیش گرفته‌اند، قرار بر این شد تمامی مجلدات خاطرات ناصرالدین‌شاه به طور یک‌جا تصحیح و تحت یک عنوان مشخص به چاپ برسد. به این ترتیب، چه آن بخش از خاطرات که تاکنون تصحیحی بر روی آنها صورت نگرفته بود (مانند دفاتر خاطرات بخش اسناد کاخ گلستان) و چه بخش‌هایی که در سال‌های گذشته به همت مصححان گرامی تصحیح و چاپ شده است، بار دیگر به صورت کامل تصحیح شده و در دسترس علاقه‌مندان و پژوهش‌گران محترم قرار خواهد گرفت.

تا این لحظه، دفاتر خاطرات ناصرالدین‌شاه محفوظ در بخش استاد خطی کاخ گلستان تصحیح و در قالب ۴ مجلد چاپ و توزیع شده است. از مجموعه آلبوم‌های خاطرات محفوظ در سازمان اسناد ملی ایران نیز، خاطرات از ربیع‌الاول ۱۲۸۳ تا رمضان ۱۲۹۳ق. تصحیح و در قالب ۵ مجلد چاپ و عرضه شده است.

با توجه به اینکه در سال ۱۳۹۵ کتابی تحت عنوان روزنامه خاطرات ناصرالدین‌شاه از ربیع‌الثانی ۱۲۸۲ تا ربیع‌الاول ۱۲۸۳ق. به انضمام سفرنامه اول مازندران، به تصحیح اینجانب و توسط انجمن آثار و مفاخر فرهنگی ایران چاپ و عرضه گردیده و، عملأً از حدود سه سال پیش موجودی کتاب به انتقام رسیده بود؛ لذا تصمیم گرفتتم آن بخش از خاطرات و، هم‌چنین مطالب ماقبل آن، که خاطرات از معموم ۱۲۷۹ق. تا ربیع‌الثانی ۱۲۸۲ق. را شامل می‌شود، در قالب یک کتاب آماده و عرضه کنم. به این ترتیب، کتاب حاضر، از نظر تاریخی اولین مجلد از سری روزنامه‌های خاطرات ناصرالدین‌شاه خواهد بود که توسط انتشارات بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار به چاپ رسیده و خواهد رسید.

این کتاب حاصل استنساخ صفحات ۱ تا ۳۰۳ از آلبوم شماره ۹۷ مجموعه آلبوم‌های بیویات است که تحت شماره ۲۹۵/۷۲۲۶ در سازمان اسناد ملی ایران بایگانی شده است. این آلبوم به قطع رحلی بزرگ، متنضمن ۶۹۴ صفحه و حاوی یادداشت‌ها و روزنوشت‌های ناصرالدین‌شاه طی سال‌های ۱۲۷۹ تا ۱۲۸۵ق. است. دو صفحه ابتدایی آلبوم اختصاص دارد به فهرست مطالب آلبوم که به خطی غیر از خط کاتب تحریر شده است. برخی فصول کتاب با صفحات مذهب و دارای سرلوح زرین آغاز شده است.